

Štórski ŽELEZAR

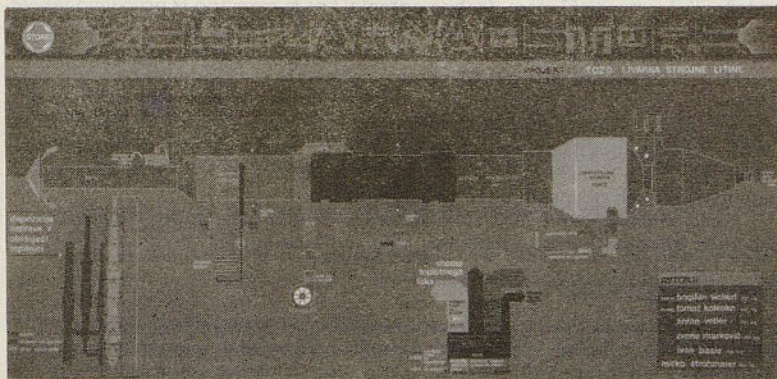
LETO XXIV 1984

SEPTEMBER ŠT. 16

GLASILO DELAVCEV DELOVNE ORGANIZACIJE ŽELEZARNE ŠTORE

NASLONITEV NA LASTNO ZNANJE

V zadnjih letih je bila v naši družbi prisotna miselnost, ki je cenila samo tuje znanje, saj je bil dotok do tujega znanja razmeroma enostaven. V teh letih smo kupovali kot za stavo tuje licence, medtem ko so naši domači strokovnjaki samo prenašali tuje znanje v naša podjetja. Ustvarila se je miselnost, da je dobro samo tisto, kar je tuje, medtem ko se delo domačih strokovnjakov ni cenilo, kar se je odražalo tudi v njihovem nagrajevanju. Posledica tega je bila, da so naši strokovnjaki množično odhajali v tujino in se tam uveljavljali, medtem ko so se tisti strokovnjaki, ki bi morali ustvarjalno delati, raje posvečali dejavnosti na izven proizvodnje, ki so bile dobro plačane. Sele dejstvo, da smo postali popolnoma odvisni od tujega znanja in to znanje drago plačujemo, s težko prisluženimi devizami, ne pa z lahko pridobljenimi tujimi krediti, nas je nekako postavilo na trdna tla. Vendar se pri tem še premalo zavedamo, da je potrebno ponovno oživiti domačo ustvarjalnost in domačo pamet in da je le tako možno zmanjšati razkorak med domačo in tujo tehnologijo in zmanjšati našo odvisnost od tujine. Če nam tega ne bo uspelo, potem se kaj lahko uresničijo tendence, po katerih bi tehnološka odvisnost vodila v gospodarsko izkoriščanje. Zaradi vsega tega smo sklenili, da skušamo v našem glasilu predstaviti delo domačih strokovnjakov; s tem namenom smo se pogovarjali s tovariši: **Markovič Zvone, dipl. ing., Veber Zoran, dipl. ing. in Logar Viktor, dipl. ing.** Za primer ustvarjalnosti naših domačih strokovnjakov smo vzeli na RAST-YU 1984 nagradjeni rekuperator. In v nadaljevanju bomo prikazali, kako je potekal ustvarjalni proces in kaj pomeni za našo tovarno.

Shema rekuperatorja razstavljena na RAST-YU 1984. (Izdelal jo je tov. Pevcin)

(Nadaljevanje na 4. strani)

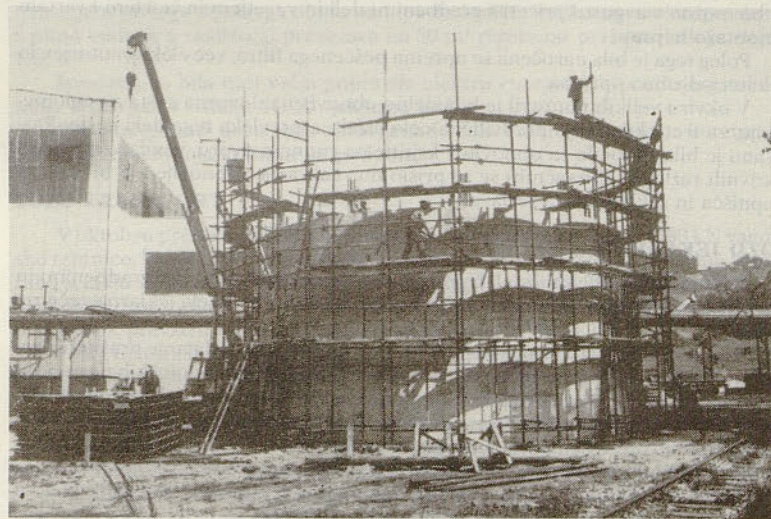
Srečanje upokojencev Valjarne I

V valjarni I smo v skladu z usmeritvami IO OOS DO Železarne Štore, da se vsake dve leti organizirajo srečanja med upokojenci in matičnim TOZD, to srečanje izvedli 17. avgusta 1983. Organizacijski odbor pri OOS TOZD valjarna I je na osnovi seznama upokojencev razposlal vabila, na katerem smo prejeli pozitivne odgovore 81 upokojencev.

Ze iz odgovorov na dopisnicah pa tudi v pismih je bilo razbrati velik interes naših upokojencev za udeležbo na tem srečanju, kar kaže na njihovo neločljivo povezanost z ustvarjanjem in razvojem naše valjarne.

Kot rečeno, se je 17. avgusta 1984 ob 10.00 uri pri Kulturnem domu v Storah zbrala družba valjarjev, ki je med obema vojnama, pretežno pa v povojnem obdobju, s svojo aktivnostjo prispevala k ohranitvi in nadaljnjem razvoju valjarstva, kakršnega imamo danes v Železarni Štore.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Gradnja bazena za dekarbonizacijo hladilne vode za novo konti napravo

POROČILO O INVESTICIJSKI DEJAVNOSTI V PRVEM POLLETJU 1984

V prvih šestih mesecih letošnjega leta je bilo za investicije Železarne Štore porabljenih 541.209.866,50 din investicijskih sredstev in obračunanih oz. izvršenih del investicijskega vzdrževanja osnovnih sredstev v znesku 113.603.720,00 din.

Na področju investicij so se izvajala dela in opravila dobave opreme v okviru na zborih delovnih ljudi Železarne Štore potrjenega plana investicij za leto 1984. Nadaljevali smo in zaključili dela na objektu novega jeklovleka, programa livarne litine za hidravliko, aneksa jeklarne, čistilne naprave v TT, parovoda DN 200 in plinovoda DN 50 na Lipi in Pralnice delovne obleke.

V izgradnji so še naslednje investicije:

- »Vagonska tehtnica s tiri«,
- »Aneks tovarne traktorjev«,
- »Hala za izdelavo rezervnih delov, sklopov in jeklenih konstrukcij« in
- »Nabava in montaža žarilne peči 2«.

V mesecih februarju in aprilu je bila realizirana prijava dveh novih investicij, in to:

- 17. 2. 1984 - »Razširitev aneksa mehanske obdelave« s predračunsko vrednostjo 22.059.801,35 din in
- 16. 4. 1984 - »Povečanje kapacitet za proizvodnjo jekla« s predračunsko vrednostjo 2.064.740.000,00 din.

Za financiranje vseh teh novih investicij in amortizacijskih zamenjav osnovnih sredstev so bila porabljena sredstva iz naslednjih lastnih in tujih finančnih virov:

- lastna sredstva TOZD	133.526.655,90
- združena sredstva TOZD in PFS	64.573.150,00
- sredstva kredita in sovlaganja Interne banke SŽ	119.858.471,40
- sredstva sovlagateljev za dodatne količine jekla	80.000.000,00
- sredstva sovlagateljev za redne dobave (5% fakt. vred.)	44.132.491,00
- kredit občinskega rez. sklada	3.336.800,00
- kredit zavarovalnice	534.053,50
- inozemski komerc. krediti	95.248.245,00
Skupaj	541.209.866,80

(Nadaljevanje na 2. strani)

POROČILO O INVESTICIJSKI DEJAVNOSTI V PRVEM POLLETJU

-(Nadaljevanje s 1. strani)

Po posamezni TOZD so indeksi doseganja plana različni, kar je tudi razvidno iz skupnega pregleda porabljenih sredstev. Skupni indeks v odnosu na planirane investicije znaša 45.

Za porabo investicijskih sredstev za izvajanje investicij in amortizacijskih zamenjav osnovnih sredstev ter za odlive sredstev za pokrivanje stroškov investicijskega vzdrževanja so priloženi tabelarni prikazi TOZD in DS.

Po posamezni TOZD so se izvajala naslednja investicijska in dela investicijskega vzdrževanja:

TOZD ELEKTROPLAVŽ

V končni fazi realizacije je nova naprava za sejanje koksa, izdelana po dokumentaciji projektivnega biroja, ki bo v celoti dobavljena v mesecu juliju 84 tako, da bo možno v avgustu pričeti z gradbenimi deli in v tretjem in četrtem kvartalu z montažo naprave.

Poleg tega je bila naročena še oprema peščenega filtra, več elektomotorjev in nekatera drobna oprema.

V okviru velikih popravil je bila delno obnovljena dovozna cesta na aglomeracijo, za tretji kvartal je predvidena celo asfaltna prevleka tega dela ceste. Razpisano je bilo naročilo za obnovitev kritine na rudnem dvoru, vendar zaradi objektivnih razlogov (finančnih) še ni prišlo do realizacije. Obnovljen je bil oplek stopnišča in zakladalnega žerjava.

TOZD JEKLARNA

V juniju je bil v celoti izdelan podest za rušenje obokov peči, z gradbenimi in pozneje z montažnimi deli bo mogoče pričeti takoj, ko bo imela jeklarna večji remont.

Od meseca maja dalje poskusno obratuje naprava za dodajanje prašnatih dodatkov Ca Si, pri tem se je ugotovilo, predvsem s področja tehnoloških potreb, da so potrebne še določene predelave in dodelave same naprave, tako da predvidevamo, da bo naprava pričela normalno obratovati v mesecu avgustu 1984. V celoti so bila v juniju opravljena dela na vsipnih bunkerjih oz. tehtalnem sistemu v aneksu, tako da bodo v juliju pričeli s poskusnim zakladanjem dodatkov v peči.

Dne 3. 5. 1984 smo pričeli s fizično izgradnjo objekta nove investicije, s prvo fazo za povečanje kapacitet proizvodnje jekla v TOZD.

Do konca junija 1984 so bila v izvajanju naslednja dela, predvsem gradbena:

1. Pokrita žerjavna proga za žlindro: v celoti so bili izdelani temelji (na pilotih), pripravljen je bil spodnji ustroj, v izvajanju pa je bila temeljna greda.

2. Trafo postaja z zakloniščem: v celoti so bila opravljena gradbena dela do kote $\pm 0,000$.

3. Črpališče z dekarbonizacijo: izvršena so bila zemeljska dela.

4. Cevna pošta: opravljena je bila montaža cevovoda – v celoti.

V mesecu juliju se bodo pričela dela na cevovodih sistema S-IIa in S-IIIa ter opravila ostala montažna dela na zračni pošti, pričeli bodo rekonstrukcijska dela v CTP ter nadaljevali dela, omenjena v točkah 1 do 4.

V okviru amortizacijskih zamenjav se je naročila še nekatera manjša oprema, kot so ventilatorji, kontejnerji, hladilna omara ipd.

V okviru naročil investicijskega vzdrževanja je bil obnovljen oz. zamenjan zgornji del lonca na EOP-II.

Veliko delo je bilo opravljeno pri zamenjavi in rekonstrukciji primarnega napajanja EOP-I. Obnovljeni so bili pokrovi kinet (glavnih) pred obema pečema, kar je pogoj za aktiviranje zakladalnega stroja. Elektro in strojno so bila obnovljena vrata na el. motorni pogon na aneksu. Pristopilo se je k rekonstrukciji obstoječe kovačnice – (zaprti zadržani prostor s ploščo). Izdelan je bil cevovod in montirana naprava za sušenje kopij, za potrebe naprave za vpihovanje prašnatih dodatkov. Pristopilo se je k sanaciji in rekonstrukciji el. razsvetljave v pripravi vložka. Opravljena so bila tudi dodatna dela na napravi za vpihovanje prašnatih dodatkov Ca Si, in to dela, ki so se pokazala kot tehnološka potreba za normalen način vpihovanja. Opravljena so bila dodatna dela na podestu za rušenje obokov peči, obnovljena in delno zamenjana ter rekonstruirana je bila klimatizacija konti naprave.

Poleg teh večjih navedenih del so bila v manjšem obsegu opravljena predvsem gradbena in slikopleskarska dela.

Oznaka gradbišča Metalne Maribor v Zelezarni Štore

TOZD VALJARNA I

V izdelavi je mostno dvigalo, nosilnosti 50 kN, ki bo locirano nad območjem fine proge (v celoti so bili izvedeni temelji med rednim letnim remontom).

Meseca februarja je bila sklenjena pogodba s Potisjem, Ada za dobavo univerzalne stružnice PA-900 M/2000/N, ki bo dobavljena in montirana v avgustu. Istočasno bo tudi aktiviran suhi transformator od ELME Črnuče.

V valjarni I je bil obnovljen vodovod industrijske vode, pristopilo se je k rekonstrukciji pisarniškega dela, zaradi razpoke v temelju ležaja osi glavne jermernice pogona grobe proge je bil v času letnega remonta le-ta gradbeno saniran, pristopilo se je k izdelavi temeljev in mostu za mostno dvigalo nosilnosti 50 kN nad fino progo. V času letnega remonta je bila obnovljena sklopka glavnega pogona kakor tudi elektromotorno strojenje (podstavek motorja), pričela pa so se tudi dela na rekonstrukciji centralnega mazalnega sistema. Poleg navedenih del je bila delno obnovljena kritina nadstreška, pa tudi del žlote.

TOZD VALJARNA II

Ker se vedno kasni dobava pogonskega elektro motorja, ki je pogoj za nadaljevanje vseh ostalih montažnih del na liniji za razrez, bodo dela do dobave motorja ustavljena.

Po pogodbi, ki je bila sklenjena z Metalno Maribor za izdelavo, dobavo in montažo druge kontinuirne, plinsko ogrevane peči za termično obdelavo, ki bo nameščena v obstoječi žarilnici, valj. II, ugotovljamo, po obiskih pri samem izvajalcu del, da le ta z vsemi deli odstopa – kasni približno za en mesec od v pogodbi potrjenega terminskega plana. V okviru amortizacijskih zamenjav je bila naročena in dobavljena samo nekatera drobna oprema, kot je razvidno iz priložene tabele.

Na prostoru bivšega jeklovleka je bil adaptiran prostor, ki bo v bodoče služil kot carinsko skladišče za opremo, ki bo prihajala za I in II fazo nove investicije.

Na zahodni strani valjarne, ob vходу v adjustžo in delno preko cestnega asfaltnega prehoda v smeri jeklovleka sta bila adaptirana železniška tira. Pristopilo se je k obnovi in delni zamenjavi strešne izolacije (okoli 2000 m²), obnovljene so bile sanitarije v aneksu, opravljena so bila dela na rekonstrukciji in delni zamenjavi razsvetljave med progo Ø 550. Na delu severne fasade (pri CM) se je pristopilo k zamenjavi fiksnih okenskih okvirjev z drsnimi.

Poleg vseh navedenih del so bila opravljena tudi razna manjša gradbena in obrtna dela (slikopleskarska, kleparska, ključavničarska itd.).

TOZD JEKLOVLEK

V mesecu maju 1984 je s poskusnim obratovanjem pričela obratovati kombinirana kalibrirna linija KIESERLING (domači in uvoženi del opreme). V juniju so bile končno montirane tudi regeneracijske komore (dobavitelj KLIMA Celje), ki pogujejo izstavitev rednega obratovalnega dovoljenja za TOZD.

Od meseca februarja 1984 dalje je v rednem pogonu linija za razrez, v prvem kvartalu pa je bilo, za potrebe nove linije KIESERLING DKS 20/50, montirano tudi drugo konzolno dvigalo.

Dejavnosti v okviru VP so bile še vedno vezane v glavnem na večja in manjša popravila ter zamenjave obstoječe preseljene opreme ter s tem v zvezi tudi na razna večja in manjša gradbena dela, obnovljen in zamenjan je bil del razsvetljave v proizvodni hali ter zamenjana dva kontejnerja za odvoz odpadkov.

TOZD LIVARNA I

Za potrebe livarne valjev je bil naročen mešalec KM 4 CO₂, elektomotorji, brusilni stroji in pnevmatska kladiva.

V okviru VP, razen zamenjave oz. popravila dveh kontejnerjev za odpadke in popravila grabilca za žlindro, tako po mehanski kot po hidravlični strani ni bilo večjih izvajanj.

TOZD LIVARNA II

Odpravljene so bile vse pomanjkljivosti tehničnega pregleda za investicijo livarne litine za hidravliko in je tako s 15. 2. 1984 stekel postopek za pridobitev obratovalnega dovoljenja. Klima Celje kljub večkratnim urgencam še ni dokončala instalacije za odpiranje strešnih kupol.

Komorna žarilna peč redno obratuje od novembra 1983. Tehnični pregled še ni bil opravljen zaradi pomanjkljive tehnične dokumentacije (Termika-Ljubljana, Stroj-Radlje).

Linija ročne formanja je sicer delno obratovala od julija 1983, konzolno dvigalo pa je bilo dokončno usposobljeno in predano 11. 6. 1984. Vzrok – Stroj Radlje ni dobil 2 t VEDA dvigala.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Pričetek postavljanja jeklene konstrukcije za halo za žlindro pri Jeklarni

POROČILO O INVESTICIJSKI DEJAVNOSTI V PRVEM POLLETJU

(Nadaljevanje z 2. strani)

Po neuspelem poskusnem obratovanju stresne rešetke v času po kolektivnem dopustu leta 1983 se zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ni nadaljevalo z izpopolnitvijo te rešetke. Vzrok za to je predvsem v nezainteresiranosti obrata za ponovno rekonstrukcijo in zaradi vgraditve avtomatske linije.

V eksterni brusilnici Podplat je Klima – Celje dopolnila odsesovalno filtrsko napravo in odstranila nekatere pomanjkljivosti, vendar zaradi premajhnega števila dobavljenih novih filterjskih vred naprav ni mogoče uradno izmeriti. Dodatne vrece so naročene in naj bi se sredi avgusta izdovale.

Obratovanje dovoljenje še ni pridobljeno zaradi negativnih ekoloških meritev (pomanjkanje filterjske naprave).

Barvanje ulitkov še ni izvedeno predvsem zaradi svoje specifičnosti (eksplozijska nevarnost).

Iz sredstev amortizacije letošnjega leta je bilo izvedeno še asfaltiranje ceste ob livarni 2, naročena je bila električna merna naprava za tehtnico na žerjavu 8 t, vozni agregat, stebrno konzolno dvigalo, žaga, kondenzatorji, gonila in pisarniško pohištvo.

V okviru razpisanih naročil za investicijsko vzdrževanje je bil obnovljen plinovod CO₂, v celoti so bile obnovljene in delno predelane sanitarije in umivalnica v nadstropju, popravljen je bil dodajalnik vode pri mešalcu M 40, popravljen je bil čistilni stroj G 450, izvedena je bila električna priključitev SF peči v livarni hidravlične litine, popravljeni in delno spremenjeni so bila vrata na komorni žarilni peči, spremenjeno in delno zamenjano je bilo obešanje ciklona. Za potrebe TOZD G in H se je pristopilo tudi k obnovi prostora za delitev toplega obroka.

TOZD MEHANSKA OBDELAVA

Konec leta 1983 je bila z GIP Ingrad sklenjena pogodba »na ključ« o izdelavi podaljška obstoječega aneksa (do konca proizvodne hale); s tem bo TOZD H pridobil predvsem prepotrebne tehnološko-pripravljene prostore za potrebe TOZD L, ki bo opravljala dela, v hali rezervnih delov pa bodo rekonstruirane tudi sanitarije in garderobe.

Rok dokončanja del oz. predaje objekta je bil v pogodbi definiran 30. 6. 1984, vendar izvajalec del Ingrad – TOZD GO Sentjur, z deli kasni približno, glede na termiski plan, za 30 delovnih dni, kar pa je posledica dolgotrajne zime, delnega pomanjkanja gradbenega materiala na tržišču (cement, itd.), delno pa tudi nepravilnega organizacijskega pristopa k realizaciji pogodbene obveznosti.

V okviru amortizacijskih zamenjav so bili naročeni manjši brusilni stroji, gonila in nekaj pohištva.

Večina dejavnosti v okviru VP je bilo vezanih za in na graditev podaljška aneksa in rekonstrukcijo obstoječega aneksa. Izvajalci izvajajo se dela na sanitarijah, centralnem ogrevanju, toploti podpostaji in predelavi predelanih sten.

V generalno popravilo je bila dana tudi strožnica WALDRICH, pristopilo se je k izdelavi temelja in vozička za prečno progno med obema ladjama. Za potrebe TOZD H in G pa se je pristopilo tudi k obnovi prostora za delitev toplega obroka.

TOZD TOVARNA TRAKTORJEV

V novembru 1983 je bila realizirana prijava investicije »Aneks tovarne traktorjev«, ki je bila v okviru razpoložljivih finančnih sredstev zaključena v prvem kvartalu 1984, gradbeni del samega objekta, skladiščni del, razsvetljava, tlaki, krovsko kleparska dela, ključavničarska dela in energetsko-inštalacijska dela v skladiščnem delu.

Predvideno je, da se bodo dela do zaključka celotnega objekta nadaljevala v tretjem kvartalu 1984.

V prvem, delno pa tudi v drugem, kvartalu so bili montirani, tako za proizvodne potrebe kot za potrebe orodjarne, novi obdelovalni stroji s pripadajočo opremo.

V mesecu juniju smo pričeli koristiti kredit občinskega rezervnega sklada in je iz teh sredstev bila naročena oprema za enokomorni pralni stroj in hidravlični agregat. Zaradi nelikvidnosti sklada je bil ostanek sredstev koriščen meseca julija.

V znesku 534.053,50 din so bila za nakupe opreme porabljena še sredstva salda kredita zavarovalnice, ki je bil odobren in nakazan v letu 1983.

V prvem polletju letošnjega leta je bilo porabljenih 7.987.720,50 din sredstev amortizacije TOZD tovarne traktorjev za nakup sistema za transport olja, vozila FIAT furgon, radialnega vrtalnega stroja, delov stroja za preizkušanje hidravlike, nekaj pohištva ipd.

Pri velikih popravilih je bilo največ dela opravljenega na popravilu, rekonstrukciji in delni zamenjavi razsvetljave v lakirni kabini, aneksu in proizvodni hali, pristopilo se je k postopni sanaciji strešne kritine (okoli 2000 m²); popravljena in delno na novo postavljena je bila zaščitna ograja ob južnem aneksu, u izdelavi je vpenjala naprava za ohišje menjalnika, prodobljena pa je dokumentacija za sanacijo stopnišča v pisarniški del v severnem delu aneksa.

TOZD VZDRŽEVANJE

V avgustu preteklega leta je bila s strani izvajalca del GRADIS, TOZD GO Celje, pričeta gradnja »hale za izdelavo rezervnih delov, sklopov in jeklenih konstrukcij«, prav tako s pogodbo »na ključ« in rokom predaje objekta 31. 12. 1983. Zaradi že znanih težav pri dobavi materiala, predvsem zgornje kritine, je izvajalec z deli zamujal približno pol leta, tako da so bila gradbena dela, razen zunanj ureditve, ki bo izvršena v juliju 1984, dokončana, skupaj z obrtnimi in konstrukcijskimi deli, šele v mesecu juniju 1984.

Predvideno je, da bo selitve tehnologije in opreme izvršena v tretjem kvartalu 1984, rok pričetka selitve pogojuje tudi izvedba elektro-inštalacijskih del (razvod moči), katerih izvajalec je TOZD – L, ki prav tako zamuja z deli.

V okviru opreme, predvidene v investicijskem programu, so naročeni in delno tudi dobavljeni namenski obdelovalni stroji, ki bodo ob preselitvi tehnologije in opreme montirani v novo halo.

V okviru amortizacijskih zamenjav je bila naročena nekatera drobna oprema v skupnem znesku 887.139,50 din.

Aktivnosti velikih popravil so bile v glavnem izvajane za potrebe novozgrajene hale rezervnih delov, in to predvsem popravilo energetskih instalacij (plin, komprimiran zrak, kisik, voda itd.), popravilo razvoda moči in razsvetljave, popravilo postrojenja za disous plin. V generalno popravilo sta bili dani dve strožnici Prvomajska, v celoti so bili obnovljeni prostori bivše kurilnice.

TOZD ENERGETIKA

Dela na izgradnji parovoda DN 200 in plinovoda DN 50 za potrebe toplifikacije in plinifikacije kuhinje, bivšega dijaškega doma in dela stanovanjskega naselja Lipa, pričeta v avgustu 1983, so bila v celoti zaključena in predana investitorju v juniju 1984.

Pridobljena je vsa potrebna dokumentacija za realizacijo projekta »Objekt za stiskalnico za blato«, ki bo lociran ob obstoječi stiskalnici.

Od planiranih investicijskih dobav je že bilo realizirano naročilo plinske in merilno regulacijske opreme za kotel Đuro Đaković, opreme peščenega filtra, transformatorja, črpalk, več elektromotorjev, telefonskih aparatov ipd.

Večino del velikih popravil je bilo opravljenih na popravilu in obnovi parovodnega in drugodnega omrežja, tako na območju S. I kot S. II in pa v zvezi z aktiviranjem bivšega dijaškega doma na Lipi. Za kolikor toliko normalno preskrbo s pitno vodo je v realizaciji prevezava na 50 m³ rezervoar pri uparilnih postajah v S. II.

Izvedena so bila tudi večja popravila elektro energetskih postrojenj, tako v sami TOZD kot v ostalih TOZD (jeklarna itd.).

Poleg navedenih del so bila opravljena še dela v manjšem obsegu, kot npr. izvedba prezračevanja kotlarne in podobno.

TOZD TRANSPORT

V oktobru preteklega leta so se pričela gradbena dela za novo 1000 kN vagonko tehtnico, ki naj bi po termiskem planu napredovanja del bila predana v uporabo v maju 1984. Dela vseh izvajalcev (Ingrad, ŽG, Libela, TOZD – L) so bila zaključena v drugi polovici junija 1984, tako da bo v tretjem kvartalu izvršen tehnični pregled oz. prevzem tehtnice (predvidoma v mesecu juliju 1984).

Poleg investicije za izgradnjo tehtnice s tiri je bila za potrebe TOZD transport naročeno potniško vozilo REANULT 25 GTX in snežni plug.

Dela VP (»velikih popravil«) so bila v največji meri vezana na popravilo cestnih transportnih vozil (motor ZASTAVA 850, motorji kamionov TATRA itd.), na generalno popravilo je bila poslana parna lokomotiva, ureja se spodnji in zgornji ustroj tirov, predvsem v zvezi z novo vagonko tehtnico in izvajanjem del pri novi investiciji »povečanje kapacitet jeklarne in valjarne«, popravljen je bil oplek vagonke tehtnice (pred montažo je bila dve leti na skladišču).

TOZD KONTROLA KAKOVOSTI

Za potrebe kontrole kakovosti je bila naročena samo manjša oprema in nekaj pohištva.

TOZD GRADBENO-KOMUNALNO-STANOVANJSKO GOSPODARSTVO

Za to TOZD je bila naročena manjša oprema, kot je kosilnica, spray pištola, škarje za živo mejo, kuhinjski elementi ipd.

Veliko aktivnosti velikih popravil je bilo opravljenih v zvezi z adaptacijo bivšega dijaškega doma na Lipi, obnovljen je bil del zaščitno-varovalne ograje na območju S. I, v novi pralnici je bilo obnovljeno ogrevanje, opravljena so bila tudi določena investicijsko vzdrževalna dela na Tratni, pristopilo se je k rekonstrukciji odpraševanja v mizarski delavnici (gradbena dela bo opravil TOZD sam), med ostalimi deli pa so bila izvršena popravila opleška telovadnice na Lipi in gasilskega doma, obnovljen je bil tudi del cestišč na območju DO, predvsem makadamskih.

TOZD DRUŽBENA PREHRANA

V fazi realizacije je v spodnjih prostorih bivšega dijaškega doma na Lipi izgradnja hladilnice in razsekovalnice za potrebe kuhinje na Lipi. Glede na to, da so dela v končni fazi in da je večina opreme že dobavljena, bo hladilnica in razsekovalnica aktivirana v tretjem kvartalu 1984.

Opravljena so bila popravila dostavnih vozil, obnovljen je bil oplek kantin oz. bifejev za delitev toplega obroka, obnovljen je bil oplek jedilnice in kuhinje na Lipi, v zvezi z adaptacijo celotnega ogrevanja bivšega dijaškega doma na Lipi je bil obnovljen del radiatorskega ogrevanja v kuhinji.

Od del skupnega pomena, v okviru VP, je bil velik del sredstev izdvojen za izvedbo ceste na peskopok MONTANA, kjer je za naslednja leta predvidena depozicija odpadnega materiala.

V celoti so bila zaključena dela pri adaptaciji bivšega dijaškega doma na Lipi, tako da je že v celoti vseljen; potrebno je realizirati še namestitve zaves in žaluzij na vzhodnem delu objekta.

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

Zaradi selitve posameznih služb na Lipo je v letošnjem polletju bilo porabljenih nekaj več sredstev za nakup manjkajočega pohištva.

V okviru plana DS za ekonomiko in organizacijo je predviden poslovni računalnik, dobava katerega je bila potrjena na vseh zbiorih delavcev Zelezarne Store.

V mesecih juniju in juliju je bil izdelan investicijski program, ki je bil posredovan v obravnavo na Inštitut LB za ekonomiko investicij. Mnenje inštituta je v gromem že izdelano in je pozitivno.

Obravnava v Komisiji za informatiko in računalniške sisteme pri GZ Slovenije je predvidena za 25. 7. 1984.

V prvem polletju letošnjega leta smo aktivirali osnovna sredstva v vrednosti 212.698.895,29 din.

Pregled aktiviranih vrednosti po tehnični strukturi je prikazan v posebni tabeli.

Vodja DS za inv. in razvoj
Slavko Plevnik, I. r.

NASLONITEV NA LASTNO ZNANJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

Zamisel o potrebnosti novega rekuperatorja je bila posledica dejstva, da je bil stari že dotrajan in dejstva, da se predvideva tudi investicija v novo formarsko linijo v livarni II. Bila je alternativa, da se nabavi takšno postrojenje v tujini ali pa se to naredi doma. Odločili smo se, da se takšna naprava izdelava doma in naši strokovnjaki so se povezali s Fakulteto za naravoslovje in tehnologijo. Pri izdelavi so sodelovali strokovnjaki različnih profilov in po izdelani študiji je bila narejena izvedbena dokumentacija, trenutno pa teče postopek za pridobitev ponudb za izgradnjo.

Naslonitev na lastno pamet pomeni, da bomo tako lahko prihranili precej denarja, saj bi samo zamenjava najvitalnejšega dela rekuperatorja stala stodeset tisoč nemških mark, brez cene samega projekta, carine in nekaj mesečne ustavitve naprave. Cena našega domačega rekuperatorja je predvidena približno tri stotine milijarde, s tem da bo njegova izgradnja potekala brez motenj v proizvodnji. Poleg teh prednosti pa naša naprava rešuje ne samo tehnološke problematike te naprave, ampak tudi iz vidikov prihranka energije in ekologije.

Zaradi delovanja starega rekuperatorja na naravni vlek ni bilo mogoče odsesti vseh plinov iz kupolk. Preko 30 % plinov je odšlo direktno v atmosfero in s tem se je izgubljalo veliko energije, prav tako pa so v ozračje spuščali strupene pline – ogljikov monoksid. Potrebno je bilo večje dodatno kurjenje zaradi neenake mernega hoda kupolke. Tako je bil izkoristek dovedene energije v rekuperator zelo slab, saj je bil samo 15 %. Obstoječa naprava ima tudi pomanjkljivo regulacijo, in varovanje, kar je povzročalo težave pri obratovanju.

Nova naprava bo omogočala večjo storilnost ob manjši porabi koksa in lažjem posluževanju. Izkoristek energije naj bi bil v novi napravi mnogo večji ob bistveno manjši dovedeni energiji v rekuperator, celo okoli 60 %, s tem da bi bilo možno višek energije, ki je ni mogoče uporabljati v tehnologiji, uporabljati drugje – ogrevanje prostorov in sanitarne vode.

Z novim rekuperatorjem bi glede na obstoječega lahko prihranili energijo v vrednosti med ena in eno in pol stotine milijard din, prav tako pa daje novi rekuperator možnost povečanja proizvodnje do 20 %. Investicija se bo samo na prihranku energije povrnila v manj kot treh letih.

Po navedbah naših sogovornikov je bilo pri izvedbi rekuperatorja čutili določeno strah oziroma nezaupanje pred domačim znanjem in novostmi, vendar pa predvideni prihranki v veliki meri razblinjujejo to miselnost in govorijo v prid temu, da smo sposobni tudi v okviru naše delovne organizacije reševati zapletene probleme z lastnim znanjem. Rekuperator je plod teamskega dela in je nastal spontano med našimi strokovnjaki ob podpori vodstev livarne II in TOZD energetika.

Rekonstrukcija ceste na Lipi

Lansko leto je bil rekonstruiran prvi del občinske ceste skozi Lipo na odseku od Godčevega mosta do Metalurške šole.

Rekonstrukcijo ceste so financirali: Občinska komunalna cestna skupnost Celje, Enota za urejanje zemljišč – ZPI občine Celje in Železarna Store.

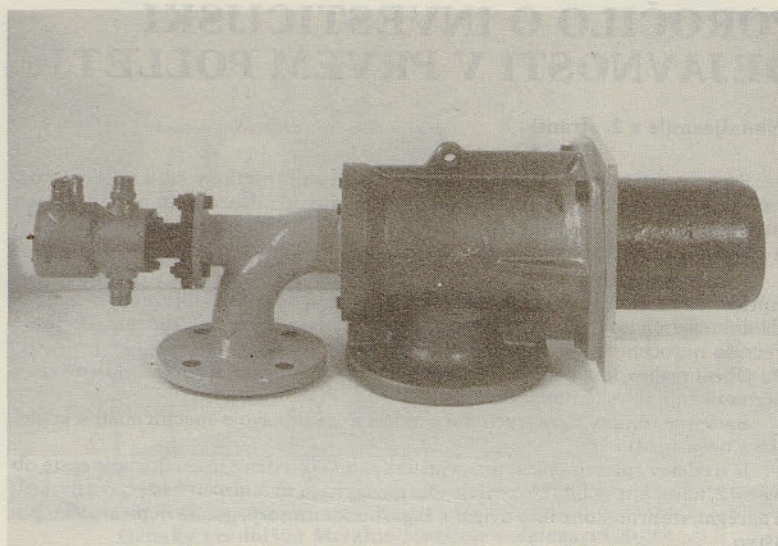
Svečana otvoritev tega odseka je bila ob praznovanju občinskega praznika občine Celje v Storah.

Letos smo z dogovorom z Občinsko komunalno cestno skupnostjo občine Celje, Enoto za urejanje zemljišč – ZPI občine Celje in Železarno Store v začetku avgusta pristopili k nadaljevanju rekonstrukcije že omenjene ceste od Metalurške šole do križišča pri elektroplavžu.

Dela izvaja Cestno podjetje Celje, stroški tega odseka znašajo po predračunu 7,9 milij. din, financirajo pa ga že prej navedene organizacije. Dela bodo končana predvidoma do sredine septembra.

Z rekonstrukcijo ceste bo zgrajeno tudi avtobusno obračališče pri elektroplavžu, tako da bo lokalni avtobus Store – Celje vozil preko Lipe. S tem bodo izpolnjeni pogoji za zaprtje ceste skozi Železarno in se bo promet Svetina – Store v bodoče odvijal le preko Lipe.

Slavko Plevnik, dipl. ing.

Plinski gorilnik – plod današnjega znanja

Na kratko o uporabi znanja na področju energije v Železarni Štore

V naši delovni organizaciji se je po navedbah sogovornika tov. **Logarja Viktorja, dipl. ing.**, vodje TOZD energetika na področju energije napravilo zelo mnogo, predvsem zaradi aktivnega dela domačih strokovnjakov. Od nekdaj je obstajala dobra vez med našimi strokovnjaki in Metalurškim inštitutom ter Fakulteto za naravoslovje in tehnologijo.

V preteklosti so bile izvedene pravilne strateške odločitve na področju energetike; tu mislimo predvsem na prehod iz uporabe mazuta na propan-butan, kar je omogočilo takojšen prehod na uporabo zemeljskega plina.

Veskozi so na podlagi lastnega dela in sodelovanja z znanstvenimi institucijami »pilili« porabo specifične energije, tako da se je izkoriščenost energije zvečevala. Posebna pozornost se je posvečala distribuciji in pretvorbi energije, predvsem pa se je veliko naredilo na regulaciji. Rezultati takšnega dela so izdelava takšnih in žarilnih peči, toplotnih izmenjevalnikov peči in gorilnikov. Na področju elektroenergije je bila uvedena kompenzacija in krmiljenje konic, kar zmanjšuje stroške za koriščenje elektroenergije. Oskrba z elektro energijo je kompleksna, tako da prihaja do izpadov električne energije samo ob omejitvah, drugače ni bojazni, da bi železarna ostala brez el. energije.

V zadnjem času se precej pozornosti posveča odpadnim toplotam in narejene so bile že študije za izkoriščanje le-teh. Odpadne energije naj bi se po izdelanem konceptu primarno vračala nazaj v tehnologijo, viški pa za ogrevanje prostorov in sanitarne vode v tovarni ter za ogrevanje okoliških krajev ali za druge namene, npr. rastlinjake itd. Konkretno je za izkoriščanje teh odpadnih toplot potrebno napraviti še dolgoročen koncept.

Vso delo, ki je bilo napravljeno v smeri uporabe domačega znanja na področju energetike v naši delovni organizaciji, je plod zainteresiranosti in entuziazma domačih strokovnjakov.

SKLEPI AKCIJSKE KONFERENCE KOMUNISTOV

1. V smislu sklepov 11. seje CK ZKS in 13. seje CK ZKJ morajo OO ZK v nadaljnjem obdobju vse aktivnosti nameniti v uresničevanje teh sklepov.

a) Naloge za realizacijo sklepov 11. seje CK ZKS (naloge ZK pri razvoju političnega sistema socialističnega samoupravljanja):

– znotraj OO ZK je potrebna temeljita ocena, kakšna je njihova vloga pri krepitvi delegatskega sistema;

– oceniti je potrebno, kako se razvijajo delegatski odnos v delavskem svetu, delegacijah znotraj TOZD/DS oz. delovni organizaciji, v delegacijah Zbora združenega dela in delegacijah SIS;

– iz ocene mora biti razvidno, kako člani ZK ocenjujejo stopnjo razvitosti delegatskih odnosov na teh področjih, izpostaviti pozitivne ugotovitve in sprejeti ustrezne ukrepe za izboljšavo stanja.

Rok za izdelavo ocene je do meseca decembra 1984.

b) Naloge za realizacijo sklepov 13. seje CK ZKJ (uresničevanje vodilne vloge ZKJ ter krepitev njene idejne in akcijske enotnosti). OO ZK morajo oceniti pomanjkljivosti pri idejno politični, organizacijski in kadrovske usposobljenosti Zveze komunistov za krepitev njene vodilne vloge.

Ocena naj vsebuje:

– kakšna je idejna usposobljenost članov ZK,

– zakaj se pojavlja pasivnost članov ZK,

– oceniti pogostejše pojave izstopov iz vrst ZK,

– oceniti ne vključevanje mladih v vrste ZK,

– preveriti metode in oblike dela,

– izpostaviti kadrovske usposobljenosti članov ZK in politiko kadrovanja,

– oceniti stanje na področju idejno političnega usposabljanja in izobraževanja.

Rok za izdelavo ocene je do meseca decembra 1984.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Srečanje upokojencev Valjarne I

(Nadaljevanje s 1. strani)

Srečanje starih znancev, bivših sodelavcev, s pomlajenim kadrom iz valjarne in nekaterimi še aktivnimi starejšimi delavci iz valjarne je bilo resnično prijateljsko in toplo.

Po pozdravnih besedah predsednika IO OOS TOZD valjarne I in seznanitvijo z okvirnim programom poteka srečanja je navzoče pozdravil tov. Krajnc Emil ter jih seznanil s trenutnimi razmerami v DO in TOZD valjarne I.

Prisotnost 81 valjarjev smo pred Kulturnim domom izkoristili za spominske posnetke. Štiri skupine po dvajset upokojencev so se v kratkem časovnem presledku napotile na ogled valjarne. Srečanje z obratom je bilo za večino upokojencev doživetje, ki so ga ob spominih na leta aktivnega dela v valjarni obujali še med prevozom na Svetino. Iz vseh teh razmišljanj in primerjav valjarne po vojni v primerjavi z današnjimi razmerami je ugotovitev večine, da je napredek in razvoj tehnologije zlasti v zadnjem desetletju posegel tudi v valjarno I.

Nova koračna peč, mehanizirana hladilna klop, odrezovalne škarje v adjustaži, preurejen in posodobljen transport materiala po obratu, to so bile za marsikateriga udeleženca novosti, ki so si jih v času svojega aktivnega dela lahko le poželeti.

Ne malo je bilo takih, ki so dejali: »Ko bi take pogoje imeli pred 20 in 30 leti!« Kljub temu nobeden ni skrival veselja in navdušenja, da smo do takšnih pogojev prišli tudi v valjarni in da tudi vse akcije in razmišljanja še naprej usmerjamo v posodabljanje in izboljšanje delovnih pogojev zdajšnje generacije.

V domu na Svetini se je po kosilu in ob kozarčku med udeleženci razvila živahna medsebojna izmenjava spominov na skupaj preživete dni v tovarni in razmere, v katerih zdaj živijo naši upokojenci. Tudi o zdravju je marsikdo potarnal, vendar lahko rečemo, da je večina med njimi kljub letom ohranila svojo klenost in trdoživost, ki je nenazadnje značilnost valjarjev.

Da je temu tako, je skoraj večina dokazala, ko smo skrbnika Vrunčevega doma tov. Plahuto poprosili, da nas popelje na ogled doma. Svojim sodelavcem je z veseljem ustregel, sicer pa je imel kaj pokazati, saj je Vrunčev dom v njegovi oskrbi in oskrbi štorskega lovskega društva resnično objekt vreden ogleda in posnemanja.

Ura je kar prehitro tekla, ko smo se pojoč vrnili na koč na Svetini, kjer nas je že čakala topla obara in solidna postrežba.

Ob 17.00 uri se je ob stisku rok in poslovlilni viži, ki jo je za slovo iztisnil naš neutrudni harmonikar tov. Kapel Franc, večina odpeljala v dolino.

Gostitelji smo bili veseli, da so se upokojenci udeležili srečanja tako polnoštevno; še posebej smo bili veseli, da sta bila z nami tudi oba najstarejša valjarja, in tov. Zupanc Anton, letnik 1899 in tov. Kopolšek Franc, letnik 1898.

Mislilim, da smo se razšli, tako upokojenci kot prisotni iz TOZD valjarne I, v prepričanju, da se čez dve leti ponovno vidimo.

Verbič ing. Stane

SKLEPI AKCIJSKE KONFERENCE KOMUNISTOV

(Nadaljevanje s 4. strani)

c) Ob temeljitih ocenah gornjih točk morajo komunisti na vsaki seji OO ZK obravnavati in oceniti prizadevanja pri izvajanju Gospodarskega načrta in nalog, ki izhajajo iz programa dolgoročne stabilizacije in posebno pozornost nameniti tekoči likvidnosti delovne organizacije.

OO ZK so dolžne predložene sklepe realizirati, predsedstvo akcijske konference ZK Železarne Store pa mora redno spremljati njihovo realizacijo.

2. S področja nagrajevanja po delu se morajo opraviti aktivnosti, sprejete na prejšnji akcijski konferenci iz leta 1983. V tej smeri morajo biti v letošnjem letu izpeljane naslednje aktivnosti:

- določile naj bi se smeri in politika motiviranja delavcev v delovni organizaciji,
- oblikovati metodo za oblikovanje razvoja nalog,
- pripraviti metodo za vrednotenje nalog.

Za izvedbo teh nalog so zadolženi KPO in strokovna služba s področja nagrajevanja po delu in komunisti v organih sindikata.

Predsedstvo akcijske konference oz. OO ZK bodo redno spremljale in ocenjevale realizacijo sprejetih sklepov.

Strokovne službe so dolžne o opredeljenih aktivnostih predsedstvo sprotno obveščati.

3. Zveza komunistov se mora posvetiti širjenju inventivne dejavnosti v Železarni Store, da bo le-ta prerasla obliko ljubiteljske dejavnosti, v vzpodbujanjem k množičnosti in ustvarjanjem organizacijskih oblik, ki zagotavljajo množičnost (npr. inovacijski krožki, samoupravne delovne skupine).

Pomemben poudarek v inventivni dejavnosti mora postati izobraževanje delavcev za to dejavnost predvsem zato, da se dvigne kakovost inovativnega dela. Nujno je, da se presekajo osebni interesi, ki dejavnost zavirajo, ki so posledica neenakih možnosti v inventivni dejavnosti in neenakih pogojev uveljavljanja inovacij. Inventivni dejavnosti je potrebno zagotoviti predvsem pozitiven odnos okolice, na katerega mora imeti ZK odločilen vpliv.

Za izpolnitev navedenih ciljev so zadolženi: strokovne službe, vodilne in vodstvene strukture, družbeno-politične organizacije in samoupravni organi.

Predsedstvo akcijske konference bo v jesenskem obdobju izvedlo problematiko konferenco s poudarkom na problematiki inventivne dejavnosti v Železarni Store.

4. Za modernizacijo poslovanja in pocenitev proizvodnje ter v skladu z izvajanjem stabilizacijskih sklepov in sklepov o inventivni dejavnosti (seja CK ZKS) je potrebno vložiti maksimalne napore v nabavo računalniške opreme ter vzporedno s tem delati na izgradnji dinamičnih konceptov uporabe te opreme na visokem

HUMANO RAVNANJE ŠOFERJA AVTOBUSA

Večkrat lahko preberemo o nehumanem odnosu šoferjev avtobusov do potnikov.

Na letošnjem 7. tradicionalnem srečanju aktivov delovnih invalidov slovenskih železarn, ki je bilo na Jesenicah, pa smo bili priče izjemno humanemu ravnanju šoferja avtobusa – Mestni potniški promet INTEGRAL, Jesenice – tov. Jožeta REMARJA.

Na omenjenem srečanju smo si ogledali tudi Blejski grad. Tu je eden od udeležencev dobil srčni napad. Ker po več klicih in po pol urnem čakanju ni bilo rešilnega avtomobila, je imenovani prevzel odgovornost nase in je z avtobusom pripeljal bolnika do zdravstvenega doma na Bledu.

Pri nujenju prve pomoči sta si še posebno prizadevala tov. Dragutin GVOŽDIČ ter Jože SOVIČ – delavca Železarne Jesenice in Verige Lesce.

Udeleženci 7. tradicionalnega srečanja iz aktiva delovnih invalidov Železarna Ravne izrekamo vsem trem iskreno zahvalo.

Tone Kunej

nivoju po priznanih metodah, ki se uporabljajo tudi v drugih železarnah SOZD. Potrebno je zagotoviti vsklajenost računalniške in programske opreme za procesno in poslovno vodenje. Cilji pri uporabi računalniške opreme morajo biti zadostitev potrebam, zato je potrebno opraviti aktivnosti za čim boljše zblizanje strokovnih služb z neposrednimi uporabniki uslug, saj le vse navedeno lahko omogoči dvig obdelave podatkov na nov, kvaliteten nivo.

Zadolženi: KPO in strokovne službe.

5. Za afirmacijo dela Zveze komunistov bo predsedstvo akcijske konference o dogajanjih na tem področju delavce redno obveščalo preko internega glasila in s krepitvijo povezovalne vloge s konferenco OO ZS Železarne Store in koordinacijskim svetom ZSMS Železarne Store.

VRATARJI IN MI

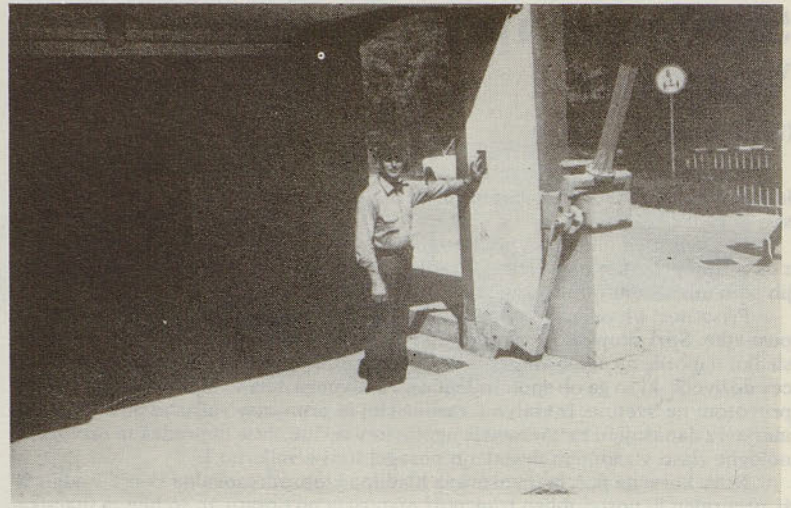
So stvari, katerih se javno in odprto v občilih neradi lotevamo, zato pa tembolj v ustnih razgovorih. Služba zavarovanja v Železarni (vratarji) je po svojem značaju dela, to je stikov z delavci, tista organizacijska enota, katero delo nekateri neosveščeni delavci podcenjujejo, ali pa na njo gledajo z nesimpatijami. V glasilu Železar o tem še menda nikdar ni tekla beseda, razen tega, da se novi vodja Službe zavarovanja predvsem v zadnjem času trudi v našem časopisu obelodaniti na osnovi statističnih podatkov delo (križe in težave) vratarjev. Žal se v teh podatkih zrcali bolj ali manj naše neprimerno obnašanje na delovnem mestu, varovanem območju in v kontaktu s delavci, kar vse predstavlja kršenje tistih pravil, ki smo jih posredno ali neposredno sami samoupravno sprejeli. Statistike me manj zanimajo, bolj pa čkoveška plat zadeve in o tem bo tu govor.

Dokazano gre za manjšino delavcev, ki kaže omalovažujoč in žaljiv odnos do vratarjev čisto iz vzroka, ker so pač vratarji ali pa je takemu odnosu »kriv« poprejšnji konflikt v tej ali oni obliki, morebitna, čeprav pravična, kazen in zaradi tega neobjektiven občutek mržnje do določenega delavca pri vratarnici ali pa kar vse Sužbe zavarovanja. Kot večina ponavadi ne ukrepamo proti izpadom manjšine, nasprotno – ali jo zagovarjamo ali modro molčimo. »O dogodkih samo enega delovnega dne bi se včasih dalo napisati vsaj novelo, če ne že majhen roman«, pravi vodja izmene Anton Rozman. Nizajo se razne provokacije, včasih po treh urah ne uspe odstraniti z delovnega mesta pijanega delavca, prigovarjanje na lep način večinoma ne pomaga, ko ne gre drugače, posreduje Milica. Vratarji so izpostavljeni tudi raznim skrajnostnim situacijam, fizičnim obračunom, kar je seveda obžalovanja vredno in velika packa na zavesti tako delavca kot njegovega okolja. Omenjeni tov. Rozman je kraji čas vratar in mirne narave, je bil že trikrat udeležen v pretepu »po službeni dolžnosti«.

Pogosten vzrok nesporazumov je alkohol, torej vnašanje v tovarno in pitje med delom. Vratarje smo »zasipali« z raznimi pravilniki in predpisi, registracijo propustnic (statistika?) itd.; kot da lahko 28 vratarjev z vodjem po istih pravilnikih »postavi stvari na svoje mesto«!

Neki sodelavec iz neposredne proizvodnje, delovodja, mi je dejal: »Delavci tukaj ga res popijemo včasih in se to vidi, šefi tam zgoraj si dajo pa postreči in se ne vidi!« Čeprav ne vemo, kakšni so bili rezultati odprte razprave o alkoholizmu v jeseniški in ravenski železarni (o tem so poročala tovarniška glasila), bi bilo morda umestno tudi pri nas načeti to sicer »neprijubljeno temo«. Vendar ne gre le za alkohol.

Naši vratarji so večinoma delovni invalidi, le nekaj mlajših ljudi se je zadnji čas vključilo v Službo zavarovanja. Stari delavci, možje, ki so leta in leta prelivali

Vratarnica I

znov v pretežno proizvodnih obratih naše tovarne, so zdaj večkrat izpostavljeni zamemu, žalitvam, zvižganju in drugim oblikam zapostavljanja s strani majhne manjšine nediscipliniranih delavcev.

Vendar so čisto »fejst« fantje naši vratarji – vsi seveda niso angeli, toda kakor sami izkazujejo spoštljiv odnos do zaposlenih znotraj varovanega območja, tako imajo tudi oni pravico biti deležni pravilnega človeškega odnosa z naše strani. Pungeršek Mirko dela v Železarni 28 let, in to v obeh livarnah ter zdaj kot vratar, kar je pač skoraj prisiljen biti, če hoče z načetim zdravjem dočakati upokojitev. Mar je prav, če takega človeka izpostavimo raznim žalitvam, ne da bi se zanj zavzeli? Četrtno svojega doseganja življenja sem preživel v deželi z opevano »zahodno demokracijo«, a mi spoštovani bralec zato lahko verjame, da je vratar tamkaj v primerjavi z našim (konkretno štorskim) pravi gospod, predvsem pa spoštovana in avtoritativna osebnost, s katero se ne gre šaliti. Morda bi se v akcijo za spremembo stanja lahko vključil tudi sindikat?!

Potrudimo se imeti korekten pristop ter pokažimo kulturnen odnos do vratarjev pri vhodih in izhodih ter na delu, saj se pod isto streho borimo za iste cilje. Jok

POROČILO O DEJAVNOSTI KULTURNIH DRUŠTEV IN SEKCIJ – SEZONA 83/84

Ko se podaja poročilo za preteklo sezono 83/84, je potrebno že na začetku ugotoviti, da je bila sezona izredno uspešna. Naša društva so glede na predhodno sezono bistveno povečale aktivnosti. Izredno razveseljivo je, da je dotok mlajših ljubiteljev amaterske kulture vedno večji oziroma je v porastu. Tako smo v sezoni 82/83 beležili 225 aktivnih članov po sekcijah, v tej sezoni pa že 309 aktivnih – stalnih članov in preko 60 občasnih, torej skupaj že prihajamo proti številki 400.

Pihalni orkester Štorski železarji

V sezoni je imel: 7 samostojnih koncertov, 8 nastopov, 3 proslave, 27 pogrebob.

Tako se nastopal oziroma imel koncerte v Celju, Rogaški Slatini, Kozjem, Štorah itd.

Sodeloval je na srečanju PO Slovenskih železarn in z godbo Ljudske milice iz Ljubljane na Pevskem taboru v Sentvidu pri Stični, kjer je letos že devetič sodeloval, kakor tudi na srečanju PO Slovenije v Jarenini, ter imel še več manjših nastopov ob raznih proslavah v Štorah, Celju ter drugje.

Da je PO lahko kvaliteno nastopal in dostojno predstavljal štorske železarje, je bilo potrebno 88 vaj in še obilico vaj pred nastopi. Če seštejemo skupaj ure vaj in nastopov, vidimo, da je bilo potrebno žrtvovati s strani članov obilico prostega časa, skupaj 7250 učinkovitih ur.

V svojem sestavu ima PO tudi mladinski orkester, ki šteje 22 članov (dislociran oddelek glasbene šole Celje) in ki je v tej sezoni imel 2 javna nastopa in 29 vaj. Tako so mladi – bodoči godbeniki žrtvovali 1748 učinkovitih ur.

Skupaj je PO imel: 7 samostojnih koncertov, 10 nastopov, 3 proslave, 27 pogrebob, 117 vaj, ter so tako žrtvovali 8998 učinkovitih ur.

Problematika, ki izredno pesti PO, je nabava novih instrumentov; stari so dotrajani ter z njimi ni mogoče obdržati kvalitete, kaj šele napredovati.

Amatersko gledališče Železar

V pretekli sezoni so naštudirali 3 premiere, in to: V. Stojanoviča »NI ČLOVEK, KDOR NE UMRE«, S. Makarovič »VOLK IN SEDEM KOZLIČEV«, BURNS – VIL-LON – VERAS »VESELI BERAČI«.

Skupno so odigrali 20 repriz.

Nadalje so naštudirali in predstavili 9 recitalov. Pomembno je omeniti, da so gostovanja bila v Ravnah na Koroškem, v Srbiji v Paračinu, Dramljah, Šentjurju, Bistrici ob Sotli, Kozjem, Lesičnem, Sentvidu pri Planini, Gorici pri Slivnici, Zagradu itd.

Pomembno delo, ki ga opravlja AG, je sodelovanje na raznih prireditvah oziroma proslavah v Štorah in drugod s svojo tehnično in organizacijsko ekipo, še zlasti pa s krajšimi recitali, primernimi za proslave. Svoje delo opravljajo na zavidljivo kvalitetni višini.

Skupno je AG imel: 23 igriških predstav, 9 recitalov, 7 proslav, 21 tehničnih oprem, 8 organizacij, 157 vaj.

Za celotno opravljeno delo je bilo opravljenih 8600 učinkovitih ur.

Problematika, ki teži AG, je v prvi vrsti nova elektrifikacija naprav na odru; poseben problem predstavljajo strokovnjaki-režiserji, ter lastno izobraževanje kadra.

Folklorna skupina Kompole

V svojem sestavu ima 8 plesnih parov, 2 harmonikaša in vodjo. Vaje za nastope in za študij novih plesov imajo v osnovni šoli Kompole. V sezoni 83/84 so veliko nastopali, in to:

Dom oskrbovancev Grmovje, NAMA Levec v Celju, KREATOR Celje, MERX Celje, KS Zagrad, Svetina, srečanje folklornih skupin SOZD SŽ na Jesenicah, Dan mladosti v KS, Koroška ohcet v Dravogradu itd.

Za navedene nastope in vaje je folklorna skupina oziroma članstvo porabilo 1818 učinkovitih ur.

Ukvarjajo se s problematiko nabave narodnih noš, ustrezne literature. Ze iz preteklega leta je odprt problem nabave harmonike (združitve sredstev), kar naj bi se v nastopajoči sezoni uresničilo.

Ugotoviti moramo, da je skupina v svojem 4 letnem obstoju kvalitetno zelo zrasla, tako da ne bo izgubljen kapital in trud, ki bi se vložila vanjo, ker je potrebno, da skupina študira nove plese idr., ne pa da so glavni problem finančna sredstva in nabava potrebne materiala. S svojim desedanjim delom je dokazala, da je vredna podpore in pomoči od zunaj; vedno so dostojno predstavljali KS Štore in Železarno Štore.

Mešani pevski zbor Železar

Sezona 83/84 je bila izredno uspešna. MPZ je dobro opravil samostojne koncerte, sodeloval na proslavah in drugih prireditvah. Uspešno se je udeležil srečanja PZ SŽ na Jesenicah ter pevskega tabora v Sentvidu pri Stični. Samostojne koncerte je imel: Sentvid pri Planini, Lesično, Dolenjske toplice, sodeloval na proslavah v Štorah in Železarni, v KS Savinja, Zagrad, vedno je sodeloval na proslavah za potrebe Železarne, skupno je imel preko 20 nastopov in koncertov, imel je 73 vaj in priprav. Za vse delo so člani zbora žrtvovali 5740 učinkovitih ur.

Problematika, s katero se ukvarjajo, je več ali manj tehnične narave in naj bi se v nastopajoči sezoni odpravila. Posebno težka naloga je v novi sezoni vključiti čim več mlajših pevcev v zbor. S svojimi nastopi so na dostojni kvalitetni višini zastopali štorske železarje.

Likovna sekcija Železar

Po opravljenem delu lahko sklepamo, da je pretekla sezona bila za sekcijo zelo uspešna. Sodelovali so na dveh kolonijah SOZD SŽ (Kropa – Štore), imeli svojo lastno kolonijo (malo kolinijo). Skupno ali posamično so pripravili 7 razstav, in to v Štorah, Celju, Kropi in drugje. Sodelovali so pri aranžiranju drugih prireditev. Za vse delo so člani sekcije žrtvovali 1912 učinkovitih ur. Veliko truda vložijo v tehnike, ki jih uporabljajo in v izdelke, ki nam jih predstavijo, pri tem pa se časa ne da vedno izmeriti. V kolektivu se močno občuti prisotnost sekcije, tako da upravičeno zagovarja svoj obstoj.

(Nadaljevanje na 7. strani)

DOKUMENTI IZ ZGODOVINE NAŠE TOVARNE

V pretekli številki je tov. Kragelj objavil članek o zgodovini Laške vasi ter pri tem omenjal tudi rudnik, ki je bil na področju te vasi. To mu je nekako vzpodbudilo, da se razpišem o dokumentih, ki mi jih je pred časom dal bivši sodelavec Rudi Uršič. Gre namreč za dva zelo zanimiva akta, in sicer za Statute bratovske skladnice rudniške družbe »Rudnik in plavž Store« iz leta 1895 in Službeni red za nadzorstvo in delavsko osebje rudnikov rudarske družbe »Rudnik in plavž Store«.

Oba akta sta pisana dvojezično, nemško in slovensko, in predstavljata za današnje čase precejšnjo zanimivost. Zato je prav, da se na kratko seznanimo, kaj se je določalo v teh »predhodnikih samoupravnih aktov«.

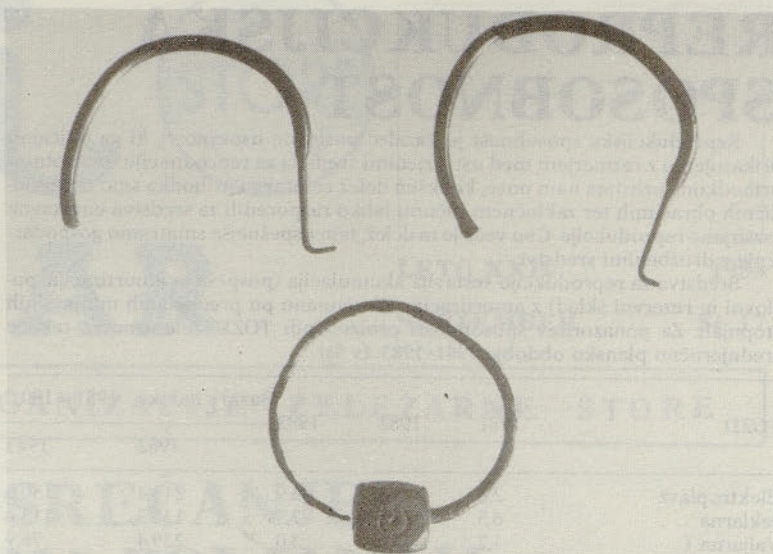
V statutih bratovske skladnice se določajo pomoči članom tega sklada in njihovim sorodnikom za čas bolniške in v primeru smrti. Z današnjim jezikom bi lahko to imenovali način socialnega zavarovanja. Bratovska skladnica rudniške družbe je obsegala »železni rudnik Glück auf« v Pilštanju in premogovnik Karolinski kompleks in Julija Grubenmassa premogovnik pri Zidanem mostu, Store in Nove Store in Gasparusov fevd pri Kresnikah in Sv. Lorenci nad Pročinom«. Svoj sedež je imela v Storah na južni železnici. Zavarovanje je bilo obvezno za vse delavce, zaposlene v teh rudnikih oz. obratih.

V statutu se v prvem delu opredeljuje, kdo in kako postane član te skladnice. Potem se opredeljuje način in obseg izplačevanja podpor iz bolniške blagajne. Bolniška se je plačevala za čas bolezni samo do dolžine 20 tednov, pri tem je znašala na dan 60 % uradno določene navadne dnevne plače in je vsebovala tudi brezplačno zdravljenje. V primeru smrti se je izplačala 20-kratna vsota navadne krajevno določene plače. Porodniška je trajala 4 tedne.

V naslednjem delu se opredeljuje provizijska blagajna, ki je izplačevala podpore tistim, ki so postali zaradi bolezni ali nezgode onemogli ter podpore vdovam in njihovim otrokom po smrti zaposlenega delavca.

V posebnih poglavjih se opredeljuje finančno poslovanje bratovske skladnice in na koncu tudi organi bratovske skladnice. Bratovska skladnica ima svoje »predstojništvo«, ki se sestoji iz šestih predstavnikov zbora bratovske skladnice in treh predstovnikov, ki jih imenuje ravnateljski svet rudniške družbe »Rudnik in plavž v Storah«. Najvišji organ predstavlja generalni zbor, ki ga sestavljajo vsi člani bratovske skladnice in se sestaja enkrat letno. Zanimivi so »vzglede«, ki posamezne določbe tega statuta prikazujejo tako, da je lahko posameznemu delavcu takoj jasno, kaj pomeni posamezna določba, tako na primer je prikazano za nekega Josipa Gajška, kolikor plačuje prispevkov in koliko potem dobi izplačano iz te skladnice za posamezne postavke zavarovanja. Statutu so dodane tudi tabele, iz katerih se je izračunavalo izplačevanje podpor.

Drugi akt je Službeni red za nadzorstvo in delovno osebje rudnikov rudarske družbe »Rudnik in plavž Store«, ki je tudi zelo zanimiv, saj v 29. členih opredeljuje bistvena vprašanja delovnega reda v rudniku. Primerjali bi ga lahko z današnjim Pravilnikom o delovnih razmerjih, saj urejuje bistvena vprašanja od sprejema delavca do njegovih pravic na delu ter tudi kazenske določbe v primeru kršitve pravil, ki jih opredeljuje ta pravilnik. Iz akta je razvidno marsikaj iz življenja takratnih delavcev, saj se v tem aktu opredeljuje tudi, kakšni so odnosi med delavcem in njegovimi predstavitelji, pa tudi pravice do stanovanja in kurjave, ki jih imajo delavci. V rudniku je vladal osem-urni delovnik, medtem ko so delavci izven jam delali po deset in do dvanajst ur. Veliko je bilo »odjemanja« pogodb-

Uhani iz izkopenin v Laški vasi

nega dela, ki se je vršilo od prvega do tretjega in od šestnajstega do osemnajstega v mesecu, kjer se je še dodatno delalo. Živila so se prodajala v trgovinah, lasti, industrijske družbe, in sicer tako, da se je vrednost nakupljenih stvari odbijala od plače. V kazenskih določbah se je opredeljevalo šest kazni, ki so se izrekale, in sicer ukor, odbitek od plače, razporeditev k težavnejšemu, manj pridobitvenemu delu, degradacija in odpust z dela. Osnovna težava je ležala na denarnih kaznih, ki so se izrekala za celo vrsto kršitev.

Zanimiv je konec tega službenega reda, katerega podpisnik je Karol Jellek, ki je bil ravnatelj rudnika, medtem ko se podpisani Skoberne Franc, Ojstruh Marint in Kopitar Ivan – delavci strinjajo s službenim redom in so z njim zadovoljni.

Ce skušamo sedaj zaključiti, kaj prazapprav lahko ugotovimo iz teh dveh dokumentov, je važno predvsem to, da je iz obeh razvidno urejevanje odnosov v takratnem podjetju »Rudnik in plavž Store«. Delavci so imeli v okviru tega podjetja že organiziran način socialnega zavarovanja, ki jim je nudil možnost za socialno varnost v primeru bolezni, invalidnosti ter možnost prejemanja rente po pokojnem delavcu. Medtem pa je iz službenega reda razvidno, kakšna je bila takratna organizacija dela in kakšni odnosi so vladali v tem podjetju. Ze sama oblika obeh dokumentov, ki sta vezana, priča o visoki organiziranosti naše tovarne v takratnih časih. Za današnji čas je predvsem zanimiva pravna formulacija obeh aktov, saj lahko ugotavljamo veliko dorečenost in jednatost posameznih členov, kjer je na kratak in zgoščen način povedano zelo mnogo. Ce vzamemo za primerjavo nekdanji Službeni red z 29 členi in sedanji Pravilnik o delovnih razmerjih z 273. členi, pri čemer obadva opredeljujeta isto vsebino, potem lahko zaključimo, da je v današnjem času pravna formulacija preširoka in bi se, kar se pravnega jezika tiče, lahko zgledovali po starih časih.

Ze stari Latinci so poznali izrek: »Istoria magistra vitae« (zgodovina je učiteljica življenja). Prav je, da se tudi mi zavedamo tega in da skušamo čim več zgodovinske dediščine zbrati in jo ohraniti za nas in za naše potomce. Zatorej podpirajmo prizadevanja članov Komisije za zgodovino delavskega gibanja, ki skuša zbrati čim več zgodovinskih podatkov in materialov o razvoju našega podjetja in kraja Stor.

O. P.

(Nadaljevanje s 6. strani)

Problemi, ki so prisotni in s katerimi se ukvarjajo, so v glavnem materialne – finančne narave, saj so potrebni materiali izredno dragi; problem predstavlja tudi nabava razne literature, ki jim je vsakodnevno potrebna pri delu. V novi sezoni si prizadevajo vključiti čim več ljubiteljev v vrste sekcije. V svojih javnih objavljanih vedno dostojno predstavljajo Store in železarje.

Literati – železarji

Sekcija še ni ustanovljena, vendar je že prišlo do dokaj kvalitetne predstavitve. Naš predstavnik Franci Andrenšek se je dostojno pridstavil na srečanju literatov SOZD SZ v Krpi.

S pomočjo Železarne Store je bil izdan snopič (knjižica) pesmi Francija Andrenška pod naslovom »BELE SAMOTE«.

Za vse delo je bilo porabljenih okoli 300 učinkovitih ur.

V bodoče je potrebno združiti vse ljubitelje lepe slovenske besede v sekcijo.

Ostala dejavnost:

Za uspešno delo društev in sekcij so delež doprineslitudi zunanji dejavniki ali ljubitelji kulture. Ocenjuje se, da je za to bilo porabljenih okoli 2000 učinkovitih ur.

Zaključek

V sezoni 83/84 je za delovanje ljubiteljske kulture v Storah s strani članov društev in sekcij ter drugih bilo v kulturno delo vloženi po statistiki naslednje število učinkovitih ur:

1. pihalni orkester Storski Železarji	8998 ur
2. amatersko gledališče Zelezar	8600 ur
3. folklorna skupina Kompole	1818 ur
4. mešani pevski zbor Zelezar	5740 ur
5. likovna sekcija Zelezar	1912 ur
6. literati – železarji	300 ur
7. ostali	2000 ur
skupaj	29368 ur

Novica iz strelskega športa

Dne 7. in 8. aprila je bilo v Storah na zračnem strelišču SD KOVINAR tekmovanje z zračno puško za pokal LIVAR-ZELEZAR. Udeležilo se ga je 20 najboljših ekip iz vse Slovenije. Tekmovanje je postalo tradicionalno. Lanskoletni zmagovallec je bila ekipa iz SD SLOVENJ GRADEC, letošnji zmagovallec pa domača ekipa SD KOVINAR v postavi Kočevar Ivan, Česnik Jože in Malec Branko.

Rezultati:

1. SD KOVINAR Štore	1102 kroga
2. SD STEKLAR Hrastnik	1101 krog
3. SD SLOVENJ-GRADEC	1097 krogov itd.

Najboljši posamezniki:

1. Arničič Željko, SD RUDNIK Hrastnik	373 krogi od 400 možnih
2. Korban Ervin, SD Alojz HOHKRAUT, Trbov.	372 krogi od 400 možnih
3. Reter Bogo SD Kranj	370 krogov od 400 možnih

Organizacija tekmovanja je bila izvedena odlično. Podeljene so bile plakete in nagrade najboljšim ekipam ter posameznikom. Vsem, ki so na kakršenkoli način prispevali, da je to veliko tekmovanje v Storah sploh bilo, se strelska družina prav lepo zahvaljuje.

Dečman Vili

Mogočna slika, ki nam jo daje statistika oziroma pregled delovanja v sezoni 83/84, nam pove, da vse premalo znamo ceniti ljubitelje amaterske kulture. Vloženo delo in trud še nimata pri nas prave veljave, čeprav obstoja ogromno vsestranskih pozitivnih vplivov, katerih se pri vsakodnevnem delu in življenju ne zavedamo, vsekakor pa bi morali imeti oziroma pridobiti si v železarskih Storah dominanten vpliv na naše delo in življenje. Vrednote ljubiteljske kulture so nenadomestljive, to se zavedajmo.

OCVIRK FRANC

REPRODUKCIJSKA SPOSOBNOST

Reprodukcijska sposobnost je kazalec poslovne uspešnosti, ki ga običajno prikazujemo z razmerjem med ustvarjenimi sredstvi za reprodukcijo in celotnim prihodkom, oziroma nam pove, kolikšen delež celotnega prihodka smo ob periodičnih obračunih ter zaključnem računu lahko razporedili za sredstva enostavne razširjene reprodukcije. Čim večji je ta delež, tem uspešnejše smatramo gospodarjenje z družbenimi sredstvi.

Sredstva za reprodukcijo sestavlja akumulacija (pospešena amortizacija, poslovni in rezervni sklad) z amortizacijo obračunano po predpisanih minimalnih stopnjah. Za ponazoritev sposobnosti proizvodnih TOZD Železarne za tekoče srednjeročno plansko obdobje 1981-1983: (v %)

TOZD	1981	1982	1983	Bazni indeks 1981 = 100,0	
				1982	1983
Elektroplavž	2,6	5,6	3,9	215,4	150,0
Jeklarna	6,5	8,6	7,5	132,3	115,4
Valjarna I	1,7	3,9	3,0	229,4	76,9
Valjarna II	4,0	6,1	7,3	152,5	182,5
Jeklovlek	12,5	8,1	13,2	64,8	105,6
Livarna I	2,5	8,0	16,0	320,0	640,0
Livarna II	3,8	6,8	6,8	178,9	178,9
MO	16,3	16,7	19,3	102,5	118,4
TT	1,5	2,4	2,4	160,0	160,0
Železarna	4,6	6,7	7,6	145,7	165,2

Iz tabele je razvidno, da se je reprodukcijska sposobnost TOZD iz leta v leto močno spreminjala, na kar seveda vpliva cela vrsta zunanjih in notranjih faktorjev. Znatno delež v sredstvih za reprodukcijo predstavlja amortizacija, ki je v veliki

meri odvisna od obsega in vrednosti osnovnih sredstev v uporabi. Iz tega razloga so ustvarjena višja sredstva za reprodukcijo tudi v TOZD oz. DO, kjer je proizvodnja kapitalno intenzivna in nižja, kjer je proizvodnja delovno intenzivna.

Gibanje stopenj reprodukcijske sposobnosti po posameznih letih za proizvodne TOZD ŽELEZARNE je razvidno iz tabele.

Za leto 1983 znaša ta stopnja od 1,5 % do 19,3 % po posameznih TOZD. Železarna kot celota pa je ustvarila 7,6 % delež sredstev za reprodukcijo iz celotnega prihodka. Ta delež se je glede na leto 1981 povečal za 65,2 % in v primerjavi z letom 1982 za 13,5 %. To pomeni, da je bila v zadnjem obdobju počasnejša rast sredstev za reprodukcijo OZD kot v obdobju 1981/82. V vse bolj zaostrenih razmerah gospodarjenja je opiranje na lastne sile oziroma sredstva izredno pomembno.

Iz tega razloga je povečanje stopnje reprodukcijske sposobnosti posameznih TOZD in DO kot celote nujno in edini način, da se lahko v večji meri izognemo dragim najetim finančnim sredstvom in tako kupimo našo finančno samostojnost.

V Železarni smo na kratko in v poljudni obliki predstavili temeljna načela poslovanja produktivnosti, ekonomičnosti, rentabilnosti, akumulativnosti in reprodukcijske sposobnosti in v okviru teh izvedene kazalce poslovne uspešnosti. Ob tem je potrebno poudariti, da ne moremo presojati uspešnosti poslovanja na podlagi enega samega kazalca. V naših družbeno ekonomskih okoliščinah še nismo uspeli določiti tak kazalec, ki bi nam omogočal celovito sodbo o uspešnosti poslovanja. Potrebni so več kazalcev, od katerih vsak odpira pogled le v povsem določeni smeri. Čim več je takšnih kazalcev, tem bolj vsestransko lahko osvetlimo rezultate poslovanja. Pri tem smo tudi v večjih težavah, ko želimo ustvariti celovito sodbo o teh kazalcih. Eni kazalci so bolj ugodni, drugi manj in moramo vedeti, katerim kaže pripisati večjo težo pri oblikovanju ustrezne sodbe. Vsak kazalec ima svojo specifično izrazno moč, zato mora biti glavni napor posvečen spoznavanju te izrazne moči.

Na žalost se v naši vsakdanji praksi zelo pogosto dogaja, da zlorabljamo nekatere kazalce, ki v samostojnih prikazovanjih in v nekaterih okoliščinah še zdaleč nimajo tiste izrazne moči, kot jim jo pripisujemo.

Iz tega razloga se pri oblikovanju sodbe o poslovni uspešnosti posameznih TOZD Železarne ne smemo posluževati le enega samega kazalca, temveč šele vseh pet skupaj nam lahko da neko kompleksno sliko o uspešnosti posamezne TOZD v obdobju 1981-1983.

Roženičnik

PREGLED GIBANJA OSEBNIH DOHODKOV

Posredujemo vam pregled gibanja OD, ki je omejen na obdobje I-V. Zavod za statistiko SRS namreč še nima obdelanih podatkov za obdobje I-V.

	Store	Ravne	Jesenice	Gosp.	Negosp.	SRS
I-V '83	17.356	18.356	17.217	15.614	17.148	15.858
I-V '84	23.878	22.973	22.945	22.887	24.540	23.148
dec '83	21.685	21.322	20.266	23.121	27.592	23.830
I-XII '83	19.962	19.711	19.366	17.957	19.864	18.259

V spodnjem prikazu je izdelana primerjava o gibanju OD, s tem da predstavlja OD v Železarni Store decembra 1983 indeks 100:

	Štore	Ravne	Jesenice	Gosp.	Negosp.	SRS
I-V '83	80,0	84,6	79,3	72,0	79,0	73,1
I-V '84	110,1	105,9	105,8	105,5	113,1	106,7
dec '83	100,0	98,3	93,4	106,6	127,2	109,8
I-XII '83	92,0	110,0	89,3	82,8	91,6	84,2

V prikazu je razvidno, da so OD v ŽS v primerjavi z decembrom 1983 porasli v obdobju I-V '84 z indeksom 110,1. V istem obdobju so v ŽR osebni dohodki porasli z indeksom 105,9 in v ŽJ z indeksom 105,8. Podobno rast zasledimo v gospodarstvu in v SRS (105,5 oz. 106,7), medtem ko je rast v negospodarstvu višja (113,1). Rast OD v ŽS glede na rast OD v ŽR in ŽJ je očitna, hkrati pa smo z njo le ujeli republiko povprečje. Zanimivo je, da je rast OD v negospodarstvu z indeksom 113,1 najvišja.

Povzeto po gradivu za komisijo za gospodarjenje

Zahvala

Ob izgubi drage žene in mamice

ZLATKE MARTON

se iskreno zahvaljujem sodelavcem in sostanovalcem za darovano cvetje in za izraženo sožalje.

Zalujoči: mož Karolj, z otrokoma

Zahvala

Ob boleči in prerani izgubi dragega moža in očeta

GOLEJ SLAVKA

iz Virštanja, se najtopleje zahvaljujem kolektivu Železarne Store za darovano cvetje in pomoč. Iskrena hvala godbi na pihala in govorniku za besede ob odprtem grobu.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: žena in otroci

Zahvala

Ob nenadni izgubi moža, očeta in starega očeta

KOŠTOMAJ FRANCA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za pomoč v težkih urah ter za darovano cvetje in vence.

Posebna zahvala tov. Cizelj Jožetu za poslovilne besede ob odprtem grobu, godbi na pihala za žalostinke, kolektivu TOZD valjarna I in OOS za darovana venca in vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti.

Zalujoči: žena Justina

in sin Marjan z družino

PO OČETOVIH STOPINJAH

Tov. Seliga Karla sem obiskala na delovnem mestu v usnjarski delavnici, ki je organizacijsko razporejena v TOZD Gradbeno, komunalno, stanovanjsko gospodarstvo.

Zanimivost in redkost te vrste dela me je pritegnila, da sem za sogovornika izbrala tov. Seliga, ki dela z usnjem že 37 let. Vsa ta leta je zaposlen v naši delovni organizaciji.

Na vprašanje, kaj ga je privedlo do odločitve za izučitev sedlarja, je povedal: »Moj oče je imel obrt sedlarstva in tapetništva. Tudi njegova želja je bila, da se eden od sinov odloči za ta poklic. Že takrat je bilo težko dobiti to učno mesto, pa še vojna je bila. No, nekako sem uspel, da me je v uk sprejel sedlarski mojster v Šoštanju, kjer sem se poklica sedlarstva izučil. Ko sem se odločil za delo v železarni, sem ga takoj dobil, saj je bil to že takrat redek poklic.

Koliko vas je v tem poklicu delalo vsa ta leta v železarni?

»V začetku nas je bilo v tisti stari mali delavnici 5, sedaj pa že nekaj let samo dva.«

Omenili ste staro, malo delavnico.

»Res je, v tistem malem prostoru, ki smo ga vsa leta imeli, je bilo težko delati. Sedaj, ko sem s kolegom čevljarjem v tej novi, večji delavnici, pa je delo prijetnejše. Samo odpraševalna naprava se še mora urediti.«

Ko se takole oziram po policah, vidim razne vrste usnja. Kaj vse delate?

»Najrazličnejše: Od zaščitnih sredstev, raznih tesnil, torbe za nošenje orodij, ščitnikov za kolena in roke, do najrazličnejših popravil.«

Glede na potrebe in na to, da sta zaposlena samo dva, vi in kolega čevljar, je dela veliko?

»To je morda odveč poudarjati, ampak je res. Dovolj ga je, veliko ljudi se zvrsti v tem našem prostoru.«

V vašem TOZD so posamezni obrati odmaknjeni, tudi vaša delavnica je. Kje se vse srečujete z vašimi sodelavci?

»Predvsem na sejah samoupravnih organov, pa tudi ob kakšnih drugih priložnostih.«

Kako pa je vaše delo ovrednoteno. Ste zadovoljni z osebnim dohodkom?

»Morda se kdaj premalo zavedamo, da v bistvu ta poklic izumira in da nas je vse manj.«

Čpravimate še kar nekaj let do upokojitve, vendarle, ali boste svoje znanje in prakso imeli možnost prenesti na vašega namestnika?

»Odvisno od interesov, verjetno pa bo to potrebno.«

To delo radi opravljate?

»Zelo rad. Zanimivo je in samokreativno. Vse znanje in prakso, ki sem jo pridobil v teh letih od očeta, v učni dobi in kasneje od svojih sodelavcev, mi daje možnost, da večkrat iščem sam kakšne rešitve, sicer sem pa v to primoran.«

Tudi od drugod slišim, da ste pravi mojster svojega poklica, zato sem prepričana, da boste svoje bogate izkušnje radi prenesli na bodoči kader.

Ana Tomažin

STORSKI ŽELEZAR - glasilo OZD Slovenske železarne ŽELEZARNA STORRE - izhaja 2-krat mesečno - Uredniški odbor: Tomažin Ana, Verbič Stane, Kragelj Jože, Marolt Boris, Andrenšek Franc, Kocman Vojko, Renčelj Vlado, Grosek Rajko - odgovorni in glavni urednik Pungartnik Oto. Po mnenju republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana, je časopis oproščen davka od prometa proizvodov (Št. 421 - 1/72 z dne 20. 2. 1974) - tisk Aero Celje - TOZD Grafika - rokopisov ne vračamo.